

Bilag I

indeholdende

Uddrag af Skoleraadenes Svar paa Ministeriets Cirkulare af 30te September 1875 om, hvorvidt det kan anses ønskeligt, at der foregaar en Forandring med Kaldelsesmaaden til Skolelærerembederne.

Sl. Kjøbenhavns Amt. Skoleraadets Pluralitet finder det ønskeligt, at Forholdet vendes om, saaledes at Skolebureauet eller Biskoppen udpeger 3 af Ansøgerne, og at Sogneraadet derpaa vælger den af disse, som det anser mest kvalificeret. Derimod foretrækker Minoriteten, bestaaende af 2 Gaardeiere, at det forbliver ved det Bestaaende, dog mener den ene af dem, at det for at fjerne de Ulemper, der ere forbundne med den nuværende Kaldelsesmaade, kunde være ønskeligt, at der toges den Bestemmelse, at en Lærer for at kunne indstilles til et Første- eller Gnelærerembede skal have virket som fast ansat Lærer i Skolens Tjeneste i en vis Tid, saafremt i 5 Aar.

Sl. Roskilde Amt. Skoleraadet udtaler enstemmigt den Formening, at en Forandring i den nuværende Kaldelsesmaade er ønskelig, dog at der ogsaa tages Hensyn til Kommunalbestyrelsernes berettigede Indflydelse paa Valget af Skolelærerne.

Frederiksborg Amt. Skoleraadet ytrer, at den nuværende Kaldelsesmaade i altså høi Grad offer fra Anciennitetssystemet, hvilket i det Hele maa have en meget uheldig Indflydelse paa Skolelærerstandens pefuniære Vilkaar, men at Raadet ikke mener, at der kan være Spørgsmaal om at søge Forandring i Kommunernes Indstillingsret. Derimod henstiller Raadet, om der ikke ved Allderstilløeg kunde bødes paa den nuværende Kaldelsesmaades uheldige Virkninger i den nævnte Henseende.

Holbæk Amt. 6 Medlemmer stemme for en Forandring, saaledes at Forholdet vendes om, hvorimod 7 Medlemmer stemme for, at det bliver ved det Gamle.

Sorø Amt. Pluraliteten (7 Medlemmer) udtalte sig for, at Indstillingsretten tillægges Skolebureauet og Valget Sogneraadet. Minoriteten (5 Medlemmer) mente, at da Reformen i Skolevesenet ere nær foretaaende, var en stykkevis Forandring i Lærernes Vilkaar mindre heldig.

Præstø Amt. Pluraliteten var for, at Forholdet ved Kaldelsen vendes om, hvorimod Minoriteten (5 Medlemmer) var derimod.

Bornholms Amt. Skoleraadet udtaler sig enstemmigt for, at Forholdet vendes om.

Sl. Odense Amt og Sl. Assens Amt. I begge disse Skoleraads kredse har Spørgsmaalet om Skolelærernes Kaldelsesmaade været Gjenstand for Overveelse i 1872, og til hvad der dengang blev vedtaget have begge Skoleraad nu henholdt sig. Den dengang vedtagne Beslutning lød enstemmig for begge Skoleraads Vedkommende saaledes: „Istedetfor at Sogneraadene nu indstille 3 Ansøgere, har vedkommende Skoleraadsudvalg (hvorved paa Landet forstaaes Skolebureauet) at foreslaa dem for Sogneraadet. I Valget deltog saa mange Beboere af Skolebureauet, som der er Medlemmer i Kommunalbestyrelsen, valgte af Fædrene til de i nærmest foregaaende Fjerdingaar for Vakansen skolelærende Børn i det paagældende Skolebureau. I Kjøbstederne vedbliver Forholdet som hidtil, kun at selvfølgelig vedkommende Skoleraadsudvalg træder i Bureauets Sted. Vedtaget dog saaledes, at de valgte Bureauetsbeboeres Antal bliver een mindre end Kommunalbestyrelsens“. I Assens Skoleraads kreds havde et Medlem henstillet, at de Præsenteredes Antal hellere fastsattes til 4.

Amtmanden tilføjer, at de nuværende Skoleraad ganske have tiltraadt, hvad der saaledes tidligere var vedtaget, dog for et senere indtraadt Medlems Vedkommende ikke ubetinget.

Svendborg Amt. Skoleraadet udtaler, at det i sin Helhed finder det utvivlsomt, at det for selve Lærerstandens vilde være heldigere, om Kaldelsesmaaden var saaledes, at der var større Udsigt til, at der blev taget mere Hensyn til Ancienniteten, men ligesom Hensynet til Lærerstandens ikke er det eneste Hensyn, som i disse Sag bør tages, saaledes anses det for mindre rigtigt nu, efterat By- og Sogneraadene i en længere Aarrække have haft en saa betydelig Indflydelse paa Besættelsen af Skolelærerembederne, enten ganske eller for en Del at betage dem denne Ret, som formentlig kun i de færreste Tilfælde er misbrugt, og hvorpaa de, som Skoleraadet bekendt, sætte stor Pris. Raadet maa derfor være af den Anskuelse, at den nuværende Kaldelsesmaade indtil videre bør bibeholdes.

Maribo Amt. Skjøndt Raadet ikke turde nægte, at den nuværende Kaldelsesmaade kan have medført økonomiske Tab for Lærere, som ikke have været i Stand til at rykke op i bedre lønede